

Kateketnytt

Forum för katekes i katolska kyrkan
Nummer 3 2023

Ni är världens ljus!

Skönhet i det bräckliga

Som ung tonåring i slutet av andra världskriget upplevde min mamma hur bomberna föll över Nürnberg. Tillsammans med vännerna i konfirmandgruppen flydde hon till kyrkan, men till deras förtvivlan fick de se att bomberna fallit även där, det var ett stort hål i kyrkans tak. Men prästen pekade på hålet i taket och frågade: vad är det ni ser? Ja, det är ett trasigt tak, det är förstört, men det finns också en skönhet där, för genom det trasiga taket ser vi himlen. Vi har kommit närmare Gud.

Mamma berättade ofta om denna upplevelse av Guds skönhet, prästens ord hade rört något i hennes hjärta. Sprickan i taket, det som trasats sönder, hade uppenbarat något av det gudomliga. Gud vill inte kriget, men när lidandet drabbar oss finns han mitt ibland oss. I nya *Direktorium för katekes* står om Guds skönhet som en av trons källor, det står om skönhet som en väg till det gudomliga. Kanske kan vi under denna advents och jultid på ett särskilt sätt hålla utkik efter skönhet, den skönhet som öppnar upp något hos oss, som berör oss, vidgar våra hjärtan, gör världen större, förändrar oss, låter oss inse vår litenhet, upptäcka den skönhet som kom till oss som ett litet barn, i ett smutsigt stall, då, för två tusen år sedan, och som fortsätter att komma till oss varje dag, om vi bara kunde öppna våra ögon.

Ulrika Erlandsson

Kristi födelse, Hans Schäuflein, Nürnberg 1540-talet. © Wikimedia Commons.

Ni är världens ljus – kateketisk kongress samlade 200 kateketer

Professor Donna Orsuto Lynn från Gregoriana i Rom var en av huvudtalarna under kongressen. Bild: Mannesays.

En stor skara kateketer samlades på Lidingö utanför Stockholm den 22–24 september. Påve Franciskus hade givit sin hälsning till alla deltagarna med orden: Låt kyrkan i Sverige fortsätta blomstra och Guds rike växa! Kateketens dag firas vartannat år men en kongress sker bara vart tionde år, så det är något alldeles extra!

Kongressen blev startskottet för lanseringen av *Direktorium för katekes*, som nu blivit gällande i hela stiftet. Kongressen innehöll ett intensivt program med fem huvudföreläsningar, 27 olika workshops och möten i mindre, så kallade "hemmagrupper". Huvudföredragen kretsade kring vart och ett av katekesens uppgifter: Berätta om Jesus, Fira liturgin, Älska din nästa, Be och Bygg gemenskap. Kongressen möjliggjordes genom ett generöst bidrag av Bonifatiuswerk, Ansgar-Werk Köln och Hamburg samt genom Studieförbundet Bilda. Läs mer om kongressen på KPNs hemsida, under "Kateketnytt".

Kateketnytt utges tre gånger om året av Katolska Pedagogiska Nämnden. Redaktion: Ulrika Erlandsson (ansvarig) och Jim Lagerlöf. Layout: Anna Klint. Tryck: Norra Skåne Offset. På omslaget syns alla kateketer som deltog under den kateketiska kongressen. Foto: Anna Sandberg. Foto: Jim Lagerlöf. ISSN 0282-0234

Adress:
Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum
Brunnsgård 4, 4 tr, Box 2150
S-103 14 Stockholm – www.kpn.se
kpn@katolskakyrkan.se – 08-505 57 660

På lördag kväll hölls en andakt i Taizé-stil, ordnad av Christina Illmayr från Studieförbundet Bilda. Foto: Ulrika Erlandsson.
Fängelsedirektör Jaques Mwepu talade under rubriken Älska din nästa. Foto: Mannesays.

Biskop Anders Arborelius och generalvikarie p Pascal René Lung OP var med hela helgen och firade mässor. På bilden syns också deltagare från den syrianska kören. Foto: Mannesays.

Under söndagen hölls ett avslutande panelsamtal om utmaningar i *Direktorium* med Caroline Klintborg, Magnus Wetterberg, Johanna Backman och p Pascal René Lung. Jim Lagerlöf från KPN var moderator.

Spontan dans uppstod efter middagen under lördagskvällen, här syns syster Basma Alkas Ishak OP och syster Ludwika Szymura CSSE. Foto: Ulrika Erlandsson.

Ett ljus tändes för vart och ett av katekesens fem uppgifter, intill den ikon som tillverkats för kongressen av Kristoffer Lignell. Foto: Ulrika Erlandsson

Många kateketer tog tillfället att njuta av solen som lyste generöst under helgen. På bilden syns kateketer från Marie Bebådelse kyrka i Stockholm. Foto: Ulrika Erlandsson.

Programmet varvades mellan föredrag i plenum, workshops och hemmagrupper. Foto: Mannesays.

Fredagskvällen avslutades med en dans uppförd av Mosaikteatern, en verksamhet för ungdomar som har särskilda behov. Foto: Ulrika Erlandsson.

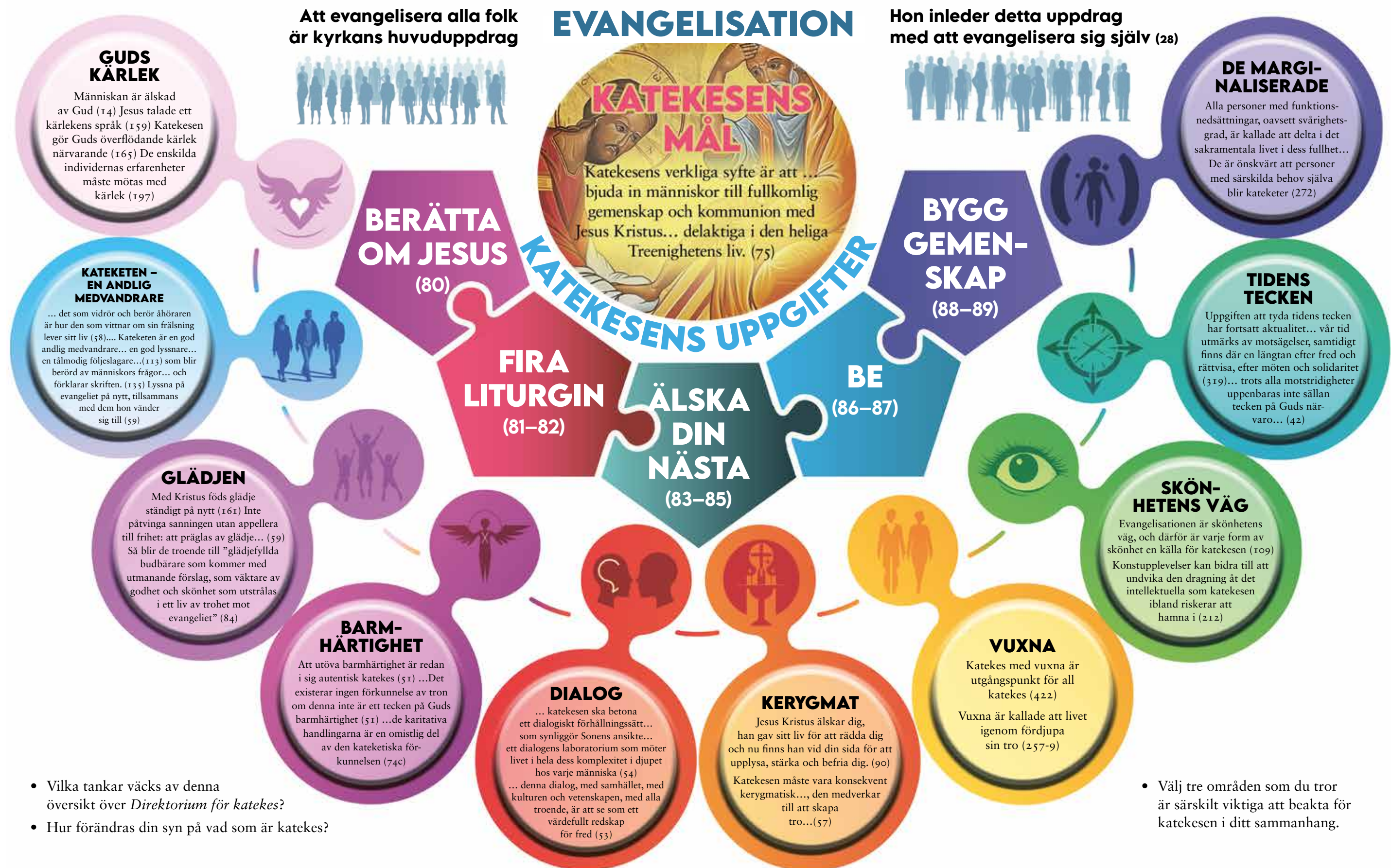
Många spontana möten uppstod, här på bild syns p Pawel Drazyk SDB som också bidragit under ljusglimtar i samtal med Mateusz Pasikowski. Foto: Mannesays.

Stöd KPN!

Det här numret av KateketNytt går som vanligt till alla kateketer som vi har adressen till. Ge oss gärna information om nya kateketer! Ni som vill stödja tidningen kan göra det genom att betala in en frivillig summa till vårt bankgiro 119-2053 och/eller att bidra med förslag till innehållet. Tack till alla er som redan gjort det!

DIREKTORIUM FÖR KATEKES

SYCAMORE i konfirmandundervisningen

Katarzyna Prymusiewicz är konfirmandkateket i Heliga Familjens församling i Haninge. Förra året började hon använda sig av videoserien Sycamore i konfirmandundervisningen. Här berättar hon mer.

- Efter att vår kyrkoherde p. Lukasz Lewczuk OFMCap gjort mig uppmärksam på videofilmerna började jag använda dem med konfirmandgruppen.
- Innan varje undervisning ber jag konfirmanderna att de ska titta hemma själva på ett avsnitt av filmerna. Då får de titta i lugn och ro och kan själva reflektera lite. Vi har en grupp på 25 ungdomar och när vi sedan samlas delas de in i fyra smågrupper. Jag tycker det är viktigt att blanda flickor och pojkar.
- I smågrupperna får de samtala utifrån samtalsfrågorna (frågorna som ingår i filmen och finns på svenska på KPNs hemsida). De diskuterar tillsammans i 10-15 minuter och sedan samlas vi till en gemensam dialog.
- Den metoden gör att alla blir involverade i katekesen, jag märker att de lär sig mycket och blir aktiva. Jag slipper risken att bara hålla långa monologer!
- Ungdomarna tycker mycket om filmerna eftersom de är uppbyggda på ett enkelt sätt och relaterar till det verkliga livet. Fader Stephen Wang använder en enkel terminologi som gör budskapet verkligen anpassad till alla människor!

- Jag vill inte bara rekommendera dessa filmer, jag tycker nästan de skulle bli ett krav i framtiden om vi menar allvar med att låta ungdomarna få en tro som de kan bevara även in i det vuxna livet. Filmerna väcker deras känslor och engagerar dem. Vi måste bli öppna för nya sätt att undervisa.
- Vi får inte glömma att många barn kommer till kyrkan på grund av föräldrarna, vi måste visa dem tron så att de verkligen själva också blir berörda av tron. Gud är kärleken, det måste de upptäcka!

Till höger: **Fader Stephen Wang, skapare av video-serien Sycamore.**
Till vänster: **Kateketen Katarzyna Prymusiewicz har stor nytta av Sycamore-filmerna i konfirmandundervisningen. Foto: Ulrika Erlandsson.**

Videoserien Sycamore består av 20 filmer på 20 minuter som presenterar kyrkans tro. Samtalsfrågor ingår i filmerna och finns att ladda ned på KPNs hemsida, <https://www.kpn.se/resurser/sycamore>

Katolsk tro för alla – våren 2024

Hur kan jag möta det andliga livets upp- och nedgångar?

DATUM: 9–11 februari 2024
PLATS: Marielund – Stockholm

Ibland har vi andlig medvind och är fyllda av andlig kraft och spänst. Gud känns nära och bönen är givande. Under andra tider har vi andlig motvind, och då falnar kraften. Det blir svårt att be, och Gud verkar vara avlägsen.

Det här är en kurs för dig som vill veta mer om hur du kan möta detta. Vi tar hjälp av Ignatius av Loyolas praktiska vägledning för andlig urskilning, som bygger på 500-åriga erfarenheter.

KURSLEDARE: Andreas Carlgren, verksam som andlig vägledare i Ignatius Andliga övningar och reträttledare. Tillhör S:ta Eugenia katolska församling.

Guldorn från birgittinska besinningshelger

DATUM: 23–25 februari 2024
PLATS: Åh stiftsgård, Ljungskile.

Under mer än trettio års tid har Birgittasystrarna i Vadstena erbjudit ”birgittinska besinningshelger”. Vid denna kurs ges tillfälle att ösa ur deras erfarenheter från dessa helger. Här får aktuella ämnen ackompanjeras av Bibeln och den heliga Birgitta

som har mycket att säga oss idag. Det blir en hel del tystnad och tid för egen reflektion. Systrarna bjuder in till en helg med reträttkaraktär.

KURSLEDARE: Birgittasystrar från Vadstena, systrar från Vår Allraheligaste Frälsares orden, O.Ss.S.

PRIS: 1400 kr,
Kateketer: **650 kr**, ungdomar (max 28 år): **350 kr**

Information

Direktorium inspirerar oss!

I november samlades kateketer från Heliga Korsets katolska kyrka och Mar Apreems kaldeiska kyrka i Eskilstuna till en inspirationsdag om *Direktorium för katekes* och intryck från kongressen. Dagen leddes av kateketerna Rawa Naser och Bernadetta Majerczyk. Man samlades i Mar Apreems kaldeiska kyrka. Glädjande initiativ!

Kateketkurser

Om barmhärtighet och skönhet i katekesen – upptäck *Direktorium för katekes*
Kursledare: Ulrika Erlandsson, ordförande KPN

Skaraborgs katolska församling, Skövde
Lördag 13 januari, kl 9.30–12.30 + lunch

Johannes Paulus II:s Pastoralcentrum, Stockholm
Lördag 17 februari, kl 9.30–12.30 + lunch

Sankt Franciskus församling, Jönköping
Lördag 20 april, kl 9.30–12.30 + lunch

Bjud in KPN för en presentation av *Direktorium för katekes*!

Nu när nya *Direktorium* har kommit vill KPN gärna besöka din församling eller grupp för en presentation av detta spännande dokument. Hör gärna av dig till kpn@katolskakyrkan.se

Upptäck KPNs poddar!

– *Be rosenkransen med biskop Anders och Birgittasystrarna!*

– *Gå med Gud, en daglig meditation inspirerad av Ignatius av Loyola.*

– *Katolska pedagogiska podden*, samtal med intressanta gäster om evangelisation och katekes i vid bemärkelse. Aktuella gäster:

- Intervju på engelska med fader Stephen Wang, skapare av videoserien Sycamore.
- Pater Thomas Idergard SJ: Om förnuftig tro
- Ulrika Erlandsson: Om *Direktorium för katekes*

<https://kpn.se/resurser/poddar>

Franciskusdagen

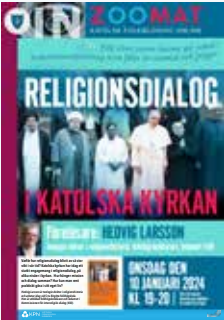
Boka redan nu: lördagen den 5 oktober firas Franciskusdagen i Kungsträdgården i Stockholm. Dagen inleds med procession kl 10.30. Biskop Anders Arborelius OCD firar mässa med välsignelse av djur kl 11. Särskild föredragshållare blir Fader Michel Remery, författare till Twittra med Gud och Online med helgonen.

Adventsinsamling – från hjärta till hjärta

I år var det barn från många församlingar som ritat färgglada hjärtan till ett vackert kort som nu sprids till årets adventsinsamling. Ett så fint sätt att låta barnen bidra till en bättre värld!

Inzoomat – katolsk folkbildning online

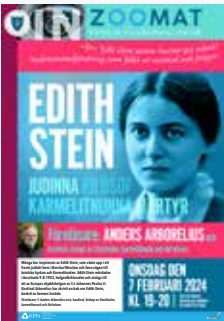
Var med på Zoom! 30 minuters föredrag och 30 minuters samtal. Onsdagar kl 19–20. Anmäl dig för att få länken.

Religionsdialog i katolska kyrkan

Föreläsare: Hedvig Larsson
10 januari, kl 19–20

Edith Stein, judinna, filosof, karmelitnunna, martyr

Föreläsare: Kardinal Anders Arborelius OCD
7 februari 2024, kl 19–20

Sexuella övergrepp i kyrklig miljö – vad gör kyrkan?

Föreläsare: Biskopsdelegat diakon Björn Håkonsson
13 mars, kl 19–20

Vänner emellan

För dig som deltagit i studiecirkarna i evangelisationsprojektet Vänner emellan bjuder vi nu in till en helg med fördjupning under ledning av Ulf Ekman. Pris: 1400 kr.

Stockholm, Marielund
19–21 januari 2024

Terese Ranek

Vill nå ut till de unga!

Varje år samlas de nordiska stiftens katekessamordnare för att utbyta och dela erfarenheter, tips och för att be tillsammans. Till den kateketiska kongressen på Lidingö var också representanter från andra nordiska länder inbjudna och en grupp från Norge var på plats.

Terese Ranek är teamledare på *Kateketisk senter* vid Oslo stift där biskopsvikarie fader Oddvar Moi är ansvarig. Terese har en bakgrund som lärare och arbetar just nu också som musiker i sin församling i Tønsberg. Terese har bott ett antal år i USA men växte upp i Oslo där hennes ungerske far var vaktmästare vid ett dominikankloster. Terese minns när hon som fyraåring gratulerade prästen på mors dag – han hade ju kjol.

Terese jobbade länge på en kristen friskola där hennes barn också gick men kände att det hade varit fint att få arbeta åt katolska kyrkan, hennes egen kyrka. 2021 dök det så upp en annons om att Oslo stift ville anställa en pedagog och det jobbet sökte hon.

På *Kateketisk senter* har man märkt att katekesen inte helt har hängt med sin tid. Man har därför börjat fundera på hur man kan nå ut mer med mer modernt material, som är mer tillgängligt för de unga. I Oslo jobbar man med Youcat, en katekes för unga som också finns i flera församlingar i Sverige. Terese fick uppgiften att utforma lärarhandledningar till Youcat.

– Att få vänner är viktigt för unga människor, säger Terese, att få känna att man hör till. En vän som är präst hoppade in som kateket en gång och sa efteråt: "De kan ju ingenting, jag ställde massor av frågor, men de säger inget." Då tänkte jag: om de inte är trygga med varandra kommer de inte våga svara på någon fråga.

– Utmaningen när man jobbar med barn och unga är ju att tala till dem på deras sätt utan att ändra på kärnan i vår tro. Barn- och ungdomskulturen har ju förändrats mycket, säkert också i Sverige. Kateketer behöver veta hur vardagen ser ut för unga idag när vi försöker tända en trons gnista hos dem. Vi behöver förstå hur vi kan nå ut till dem utan att tappa bort oss själva. Vi får inte riskera att bli som en lök, där vi skalar bort lager efter lager och till slut saknar kärna.

– Vi vill ju lära de unga om Guds kärlek, och den kärleken måste de få uppleva personligen.

Jim Lagerlöf

Terese Ranek gav en hälsning i slutet av den kateketiska kongressen i Stockholm. På bilden syns också Ulrika Erlandsson. Foto: Mannesays.

KPNs kollegor i Norge på Kateketisk senter i Oslo. Centrets arbete leds av biskopsvikarie fader Oddvar Moi. På bilden syns också Terese Ranek, Maria Fongen och Camilla Czelenyi.